

Administrerende direktør Johnny Løcka i Kongsberg Næringspark har sammen med topplederne i industrien startet en prosess for å se hvordan Kongsberg kan friste flere langtidsutdannede til å flytte til Kongsberg. Men først skal veiproblemene løses.

Samler styrkene

- Hele Kongsberg knaker i sammenføyningene. Trafikken er nå så tett rundt næringsparken at alle våre prioriteringer går på å få løst trafikkspørsmålet, sier administrerende direktør Johnny Løcka i Kongsberg Næringspark. Nå vil Løcka og topplederne i næringsparken samle styrkene for å utvikle Kongsberg. Først skal veiproblemene løses, så skal flere fristes til å flytte til Kongsberg.

/// - Løsningen er å samkjøre oss noe mer. Vi må stå sammen for Kongsberg, sier Løcka som skryter av samarbeidet med NCE Systems Engineering og med Kongsberg kommune. Løcka mener dette samarbeidet må bli enda tettere dersom Kongsberg fortsatt skal kunne være konkurransedyktig.

- Vi må komme i takt med den veksten vi har hatt. Kommunen er ikke stor nok til å håndtere veksten alene. Det er ingen tvil om at en samlet styrke gir muligheter, sier Løcka som leder en av Norges største næringsparker. Veksten har vært enorm de siste årene, og Kongsbergindustrien omsatte for ca 30 milliarder kroner i 2008. Denne veksten er nå i ferd med å bli kvalt av trafikken – ikke av finanskrisen.

Prioriterer vei

Derfor er første oppgave å løse trafikksproblemene og få på plass en ny E134 og bedre

tilfartsveier til næringsparken.

- Veksten i industrien er ikke fulgt opp. Ingen ting er skjedd med infrastrukturen. Målet vårt er å få ny E134 inn i prioritert del av Nasjonal Transportplan for 2011-2014, sier Løcka som er klar over at dette er en stor prosess og at Kongsbergs trafikksproblemer ikke blir løst før denne veien er ferdig bygget. For å lette litt på trykket inntil en E134 er klar, jobber kommunen, næringsparken og Statens Vegvesen med planer for å utbedre veiene inn og ut av næringsparken. Arbeidet skal være igang i løpet av 3. kvartal i år.

Kritisk kompetanse

Den andre oppgaven er å ha tilgang til kompetanse. Da må Kongsberg være enda mer attraktiv slik at innpendlere, spesialister og folk med høy utdanning bosetter seg på Kongsberg. For av de rundt 5500 menneskene som jobber inne i næringsparken,

pendler og bor 20 prosent av dem mer enn én kommune unna.

- Dersom det vokser opp tilsvarende industri med tilsvarende jobber der de bor så er den kompetansen kritisk for oss. Det må gjøres til en prioritert sak i Kongsberg, og det er en sak mellom industrien og kommunen; å få flere av spesialistene og de nyutdannede som jobber her til å bosette seg på Kongsberg, sier Løcka.

Hva vil dere gjøre for at innpendlerne bosetter seg på Kongsberg?

- Nå har vi startet en prosess med topplederne i industrien for å se hva vi synes bør prioriteres. Vi må blant annet ha flere partnerarbeidsplasser og vi burde hatt et mer variert botilbud. Vi skal gå noen runder på dette og ønsker et tett samarbeid med kommunen, for dette må vi lykkes med. Det er ikke noe alternativ til å lykkes, sier Løcka.

Kraften fra Kongsberg

Kongsberg-ordfører Vidar Lande tar ikke for hardt i når han sier at Kongsberg er Norges teknologiske kraftsentrum. For alt Kongsbergs teknologimiljø tar tak i gir gyldne resultater.

/// Kongsberg er den byen i Norge med størst tetthet av ingeniører. Det jobber flere tusen av dem her, og de jobber i bedrifter som omsetter for flere titalls milliarder.

-Mange har ikke fått med seg den rivende teknologiske utviklingen de siste 20 årene; etter at Kongsberg Våpenfabrikk ble lagt ned og etter at arven derfra bidro til en omstilling og suksesshistorie som nå blir kalt "The Kongsberg Lesson", sier en engasjert ordfører.

Sterk vekst

For visste du at akkurat her holder verdens største leverandør av avanserte undervanns produksjonssystemer for olje og gass til? Ingeniører på Kongsberg har også utviklet solcellepanelene til de fleste vitenskapelige romsondene. Ordføreren har selv jobbet over 25 år i Kongsbergindustrien og vet hva han snakker om.

- Jeg tror ingen kunne forutse at det har tatt sånn av her som det har gjort. For fem

år siden regnet Kongsbergindustrien med å opprettholde nivået, men det har bare gått oppover, sier Lande.

Ny industri

Det at Kongsbergindustrien har en slik vekst betyr at det er et enormt potensial i det teknologi- og kompetansemiljøet som finnes her, mener ordføreren.

- Det jobbes for å bygge opp en ny industri innen fornybar energi, forteller Lande som mener dette er nødvendig dersom Kongsberg skal utvikle seg videre. En slik høyteknologisk industri skal bygge systemer som konverterer varmen fra jordas indre til elektrisk kraft.

- Dette er helt i startfasen, men vi kan være med på å forme framtidens kraftressurser.

Nå kan ordføreren også glede seg over den nye komposittfabrikken og regjeringens valg av kampfly, som vil sikre langsiktige kontrakter, arbeidsplasser og fremme det høyteknologiske miljøet på Kongsberg ytterligere.

- Dette er avtaler som kan overføres til sivile produkter og gir industrielle muligheter for norsk industri. Kongsbergindustrien har flere tusen norske underleverandører, sier Lande.

Attraktiv

Ved siden av å fokusere på den høyteknologiske industrien ser ordføreren det som viktig også å legge til rette for andre næringer. Derfor er Kongstanken under etablering, en næringshage med et vidt spekter av næringer.

- Kongsberg skal være best mulig vertskap for industri og næringsliv. Skal vi få ingeniørene til å ta med seg familien hit må vi også legge til rette for flere arbeidsplasser utenfor teknologiindustrien, sier Lande. Gjennom NCE Systems Engineering leder kommunen et arbeid som skal bidra til å gjøre Kongsberg enda mer attraktiv.

- Det er helt elementært at skal vi lykkes fremover må Kongsberg være nok attraktiv, sier Lande.

FOTO: BJØRN-OWE HOLMBERG

Ordfører Vidar Lande er opptatt av at Kongsberg skal være best mulig vertskap for industri og næringsliv - og da må Kongsberg være attraktiv.

- Den største utfordringen for å nå målene fremover, er å vinne kampen om de beste talentene, og da blir total attraktivitet sentralt, sier prosjektleder Torkil Bjørnson i NCE Systems Engineering, Kongsberg.

På lag med Kongsberg

NCE Systems Engineering har etter bare tre år på Kongsberg nådd mange av målene som ble satt ved etableringen. – De fleste aktiviteter er på eller foran planene, sier prosjektleder Torkil Bjørnson.

Regjeringen tildelte Kongsberg NCE-status våren 2006. Bjørnson mener NCE Systems Engineering har lyktes bra i forhold til de ambisjonene som ble lagt den gangen. - Vi har fått til økt samarbeid og bedre koordinering mellom industrien, høyskolen og det offentlige. Etableringen av Nordens første masterstudium innen Systems Engineering på Høgskolen i Buskerud i samarbeid med Kongsbergindustrien og Stevens Institute of Technology er en suksess. Studiet blir også omtalt i Regjeringens Innovasjonsmelding. Vi legger nå forholdene til rette for å etablere en forskningsenhet på Kongsberg i samarbeid

med SINTEF, som er en av Europas største forskningsinstitusjoner, sier Bjørnson.

Styrker industrien

Hovedmålene til NCE Systems Engineering er å bidra til at Kongsbergindustrien fortsetter sin positive utvikling samt bidra til etablering av et undervisnings- og forskningstilbud i verdensklasse innen faget Systems Engineering. - Vi skal styrke det faglige fellesskapet og være et verktøy for industrien, både den etablerte og for nye bedrifter. Den største utfordringen for å nå målene fremover, er å vinne kampen om de beste talentene, og da blir total attrak-

tivitet sentralt. Det blir også viktig å jobbe videre med rammebetingelser slik at investorene ønsker å satse her også i fremtiden, sier Bjørnson.

NCE Systems Engineering er ett av ni ekspertisesentre i Norge og har en prosjektperiode på 10 år. Det er Kongsbergindustriens kjernekompetanse innen faget Systems Engineering som er bakgrunnen for at Kongsberg ble tildelt NCE-status. Det er SIVA, Innovasjon Norge og Forskningsrådet som står bak NCE-satsingen i Norge.

Kongstanken:

Større bredde i næringslivet

I april åpner Kongstanken dørene i Dyrmyrgata på Kongsberg. Dette er et konkret resultat av NCE Systems Engineerings arbeid for å tilrettelegge for partnerarbeidsplasser på Kongsberg.

- NCE ønsket å bidra til å etablere samlokalisering i et vekstmiljø for bedrifter innen kunnskapsintensiv og forretningsmessig tjenesteyting. Nå er Kongstanken på plass og vi håper den kan bidra til å gjøre byen vår til et enda mer attraktivt sted å bo for mennesker med ulik kompetanse, sier Ingar Vaskinn i Kongsberg kommune. Vaskinn leder attraktivitetsutviklingsarbeidet for NCE Systems Engineering. Resultater fra Kongsbergundersøkelsen i fjor viste

et klart behov for flere arbeidsplasser for partnere som ikke jobber innen teknologiindustrien.

- Utgangspunktet for Kongstanken er at vi ønsker å skape en større bredde i næringslivet. Dette skal være et supplement og en styrke til teknologiindustrien, sier Tore Kristoffersen som blir daglig leder i Kongstanken AS. NCE har bidratt fram til åpningen så er det private eiere som skal

drive Kongstanken videre. Bak selskapet står Etablererkompetanse og PK Eiendom.

Den nye bedriften satser på kompetanseintensive næringer men også små teknologinæringer.

- Vi skal tilby hele verdikjeden; fra å rekruttere gründere til å gi veiledning, være inkubator og muligheter til å leie kontor plass i et utviklingsmiljø, sier Kristoffersen.

Et eventyr fra tegnebordet

Kun fantasien setter grenser for hva Emil Skarra og hans folk på Esko-Graphics Kongsberg får til med de høyteknologiske maskinene som kan skjære ut emballasje i alt fra kartong og bølgepapp til emblemer og dekorasjoner til blant annet Barack Obamas presidentinnsettelse.

FOTO: BJØRN-OWE HOLMBERG

Daglig leder Emil Skarra og systemingeniørene i Esko-Graphics Kongsberg finner stadig nye anvendelser for bedriftens løsninger.

Etter 34 år i Kongsberg-bedriften kunne daglig leder Emil Skarra i fjor notere selskaps mestselgende år noensinne. Aldri har den gamle tegnemaskinbedriften i Kongsberg Næringspark solgt så mye til kunder over hele verden. Nå er det ikke lenger tegnemaskinen som gjelder, den har bedriften forsøkt å utvikle uten å lykkes fordi det stadig kommer nye forespørsler, sist fra amerikanske Boeing.

Emballasje

I dag er det imidlertid skjæremaskiner for emballasje og grafisk bransje som dominerer. Om få uker lanserer også bedriften et helt nytt produkt med en produktivitet som skal overgå alt annet på markedet, ifølge Skarra. Dette er viktig da maskinene i dag i større og større grad brukes i produksjon. Bedriftens kreative systemingeniører har hele tiden videreutviklet produktet og funnet nye anvendelsesområder basert på en solid basis-

teknologi. Markedet for emblemer og presentasjonsprodukter var lik null for bedriften i 2004. I 2008 sto dette markedet for nesten 40 prosent av Esko-Graphics Kongsbergs samlede leveranser.

Presidentens emblem

Hyggelig er det også at denne teknologien er så bra at en av kundene i USA; Hargrove Inc, fikk jobben med å levere emblemer til Obamas innsettelsesdag. Alt ble skåret ut på den enorme skjæremaskinen Kongsberg i-XL. Kongsberg-navnet er en del av produktnavnet på alle produktene fra Kongsberg-bedriften og står skrevet på alle maskinene som forlater fabrikk.

- Vi er de ypperste i vår klasse i verden, selv om vi er små, sier Skarra som har opplevd 8 ulike eierkonstellasjoner etter at bedriften ble solgt ut av Kongsberg Våpenfabrikk i 1987.

Skipsverft

Bedriften har også hatt fem ulike firmanavn siden den gang. I dag er bedriften en del av konsernet EskoArtworks med hovedkontor i Gent i Belgia. Bedriftens historie startet imidlertid i 1965. Tidligere på 60-tallet hadde Kongsberg Våpenfabrikk utviklet et styringssystem for skjærebrennere til bruk i skipsbyggingsindustrien. Et behov for et verifikasjonsmedium her var årsaken til utviklingen av den første tegnemaskinen. Siden ble det nye anvendelser for teknologien som framstilling av kart-originaler og etter hvert storformatsmaskiner til bil- og flyindustrien. Nå er det i hovedsak bølgepappprodusenter og grafisk bransje som er kunder i 80 land i verden.

Fremtiden

- Våre løsninger har mange anvendelsesmuligheter og vår evne til å identifisere disse vil være viktig for å utvikle bedriften videre, sier Skarra.

- Et eksempel er vår suksessrike japanske distributør som fant en ny anvendelse hvor tradisjonell skipningsemballasje laget i tre eller finér ble erstattet av bølgepapp i solide kvaliteter designet og tilskjært med en Kongsberg maskin. Denne løsningen reduserer skipningskostnadene på grunn av lavere vekt og er mer miljøvennlig.

FAKTA:

Esko-Graphics Kongsberg AS:

- Utvikler og produserer skjæremaskiner med materialhåndteringssystemer for emballasjeindustri (kartong og bølgepapp) og grafisk bransje (emblemer og utstillingsmateriell).
- Esko-Graphics Kongsberg er en del av konsernet EskoArtworks som har ca 900 ansatte og har sitt hovedsete i Gent i Belgia
- Esko-Graphics Kongsberg AS har 82 ansatte i Kongsberg og 17 ansatte i sitt datterselskap Esko Brno i Tsjekia.

Norwegian Centres of Expertise

NCE Systems Engineering
Kongsberg

NCE Systems Engineering
Postboks 1020
3601 Kongsberg

Phone: +47 920 37 160
E-mail: torkil.bjornson@nce-se.no
www.nce-se.no